

Zaštita okoliša

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini saraduje sa nadležnim institucijama i organizacijama civilnog društva u prevazilaženju izazova sa kojima se Bosna i Hercegovina suočava u oblasti okoliša. Prioriteti Misije u ovoj oblasti odnose se na unapređenje pristupa informacijama i učešća javnosti u procesima donošenja odluka od značaja za okoliš, jačanje kapaciteta Aarhus centara u BiH i drugih relevantnih organizacija civilnog društva te izgradnju kapaciteta stručnjaka iz sektora pravosuđa i budućih pravnika u oblasti okolišnog prava. Misija također pruža podršku inicijativama na lokalnom nivou kojima se jača saradnja između opština te omogućava direktno učešće građana u zaštiti okoliša.

Visok stepen zagađenosti zraka, ograničeni kapaciteti u sferi upravljanja vodama

i otpadom, nekontrolisana gradnja i ostali okolišni problemi zajednički doprinose

statusu BiH kao jedne od najlošije rangiranih država u sferi zaštite okoliša.

Zbog činjenice da uzrokuju bolest i preranu smrt, ugrožavaju egzistenciju i narušavaju odnose između zajednica, ali i unutar zajednica, okolišni problemi narušavaju životni standard, zdravlje i sigurnost ljudi u BiH, te predstavljaju ozbiljnu prepreku održivom razvoju ove zemlje. Nedovoljna briga za okoliš na najvišem nivou političkog odlučivanja, loša provedba okolišnih zakona i nedovoljna informisanost stanovništva o negativnim posljedicama degradacije okoliša, otežavaju ostvarenje pozitivnih promjena u ovoj oblasti.

Djelujući kao pouzdani partner institucija vlasti i građanskog

društva u BiH, kroz svoje jedinstveno prisustvo na terenu, Misija radi na poboljšanju zaštite okoliša kroz (1) jačanje upravljanja u oblasti zaštite okoliša i provedbu Aarhuske konvencije, (2) jačanje kapaciteta u oblasti okolišnog prava i (3) informisanje javnosti o okolišu i aktivnostima na lokalnom nivou.

Jačanje upravljanja u oblasti zaštite okoliša i provedba Aarhuske konvencije

Usvajanjem [Konvencije o pristupu informacijama, učešću javnosti u odlučivanju i pristupu pravdi u pitanjima okoliša](#) (poznatije pod nazivom: „Aarhuska konvencija“), BiH se obavezala da će građanima omogućiti ostvarenje tri ključna prava u oblasti okoliša. U

okviru svog rada na ostvarenju tih prava, Misija radi sa četiri okolišne organizacije građanskog društva, odnosno Aarhus centra sa sjedištem u Banjoj Luci, Sarajevu, Tuzli i Zenici. Pružanjem podrške njihovoj održivosti, povezivanju i uspostavi kontakata sa građanima, Misija pomaže Aarhus centrima da djeluju kao poveznica između stanovništva, nadležnih organa i privatnog sektora u pitanjima od značaja za okoliš, te kao nezavisno tijelo pruže ekspertizu potrebnu za poduzimanje aktivnosti u oblasti zaštite okoliša.

Misija također pruža podršku radu kontakt osobe za Aarhusku konvenciju (koja radi u sastavu Federalnog ministarstva okoliša i turizma), vodeći računa o tome da stavovi organizacija civilnog društva i građana budu uzeti u obzir prilikom izrade izvještaja o provedbi Aarhuske konvencije u BiH. Pomoć Misije

obuhvatila je stručnu podršku u procesu izrade Izvještaja kao i podršku u organizaciji javnih konsultacija, tokom izvještajnih ciklusa 2011., 2014., 2017. i 2021. godine.

Jačanje kapaciteta u oblasti okolišnog prava

Nepostojanje pravne ekspertize o okolišnim pitanjima, što pokazuje i veoma nizak broj sudskih predmeta o okolišnim pitanjima i često dugotrajno čekanje na procesuiranje takvih predmeta, ima negativan utjecaj i na pristup pravdi i na zaštitu okoliša u BiH. U cilju osposobljavanja pravnika u ovoj oblasti i poboljšanja efikasnosti sudskog sistema, od 2020. godine, Misija je izvršila obuku više od 120 sudija i tužilaca o aspektima okolišnog prava. Kroz redovnu godišnju realizaciju [Programa pravnih klinika za okolišno pravo](#) u trajanju od jednog semestra, namijenjenog studentima prava, Misija

pomaže u obrazovanju nove generacije pravnika, upoznatih sa okolišnim pravom. Misija također organizira praktičnu obuku na temu primjene raspoloživih pravnih sredstava u cilju zaštite okoliša, namijenjenu lokalnim udruženjima, grupama i ostalima.

Informisanje javnosti o okolišu i aktivnostima na lokalnom nivou

Sa svojim partnerima, institucijama vlasti i nevladinim organizacijama, Misija redovno suorganizira aktivnosti čišćenja javnih površina i pošumljavanja, kao i prezentacije i diskusije o rješavanju problema poput nezakonitih deponija ili prevladavanju drugih izazova u oblasti zaštite okoliša. U cilju informisanja građana i poduzimanja aktivnosti zaštite rijeke Drine, Misija je 2022. godine započela realizaciju projekta pod nazivom: „Građanin naučnik – Procjena

utjecaja zagađenja voda u slivu rijeke Drine“. Misija realizira ovaj projekt u saradnji sa Prirodno-matematičkim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, uz učešće Tehnološkog fakulteta Zvornik pri Univerzitetu u Istočnom Sarajevu. Projekt obuhvata izvođenje niza naučnih ispitivanja kako bi se lokalnim zajednicama, mladima i predstavnicima institucija na raspolaganje stavile informacije iz prve ruke o kvalitetu vode i stanju vodenih ekosistema.

Za više informacija
skenirajte QR kod.

